

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/35/2015
Identifikačné číslo spisu:	8014200996
Dátum vydania rozhodnutia:	13.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8014200996.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa Q. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 5Sd/70/2014-16 zo dňa 15. januára 2015, jednomyselne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 5Sd/70/2014-16 zo dňa 15. januára 2015 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.07.2014 z r u š u j e a vec jej v r a c í a na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil ako zákonné rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.07.2014, ktorým podľa § 142 ods. 4 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len zákon č. 100/1988 Zb.) a § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok zo dňa 22.01.2011.

Krajský súd mal v konaní za preukázané, že navrhovateľovi bol priznaný od 01.09.1999 podľa zákona č. 73/1998 Z. z. výsluhový príspevok so zhodnotením doby výkonu základnej vojenskej služby od 01.08.1963 do 30.09.1965 a doby služobného pomeru od 01.10.1965 do 31.08.1995, v oboch prípadoch so zaradením do I. kategórie funkcií. Nebolo tiež sporné, že navrhovateľ od 01.09.1999 do podania žiadosti o starobný dôchodok žiadnu ďalšiu dobu dôchodkového poistenia nezískal.

Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že navrhovateľ vykonával profesionálnu službu policajta v rozsahu viac ako 25 rokov a vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. pracovnej kategórie, preto splnil všetky podmienky nároku na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č.

100/1988 Zb. dňom 01.09.1999, teda dňom, kedy dovŕšil vek 55 rokov. Navrhovateľovi teda vznikol nárok na starobný dôchodok podľa zákona č. 100/1988 Zb., a keďže nebol po vzniku nároku na výsluhový dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003, neboli splnené podmienky na postup podľa zákona č. 461/2003 Z. z.. Zároveň v zmysle ustanovenia § 142 ods. 4 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. o dávke dôchodkového zabezpečenia príslušníka Policajného zboru rozhoduje odbor sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, pričom táto kompetencia nebola vylúčená ani § 143a bod 1 zákona č. 328/2002 Z. z., lebo navrhovateľovi vznikol nárok na starobný dôchodok do 30.06.2002. Odporkyňa preto nepochybila, keď z týchto dôvodov žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku zamietla.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom poukázal na predchádzajúce rozhodnutie odporkyne o zamietnutí jeho žiadosti o starobný dôchodok, ktoré krajský súd rozsudkom č. k. 2Sd/25/2014-11 zo dňa 14.05.2014 zrušil a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie, ale v odôvodnení neuviedol, že odporkyňa nie je príslušná na rozhodnutie o žiadosti navrhovateľa. Novým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.07.2014 odporkyňa opätovne zamietla jeho žiadosť o priznanie starobného dôchodku od 22.01.2011 s odôvodnením, že nemá kompetenciu o ňom rozhodnúť a zároveň uviedla, že žiadosť postupuje osobitným listom príslušnému orgánu Ministerstva vnútra SR, ale kópiu tohto listu navrhovateľovi nezaslala a z Ministerstva vnútra SR doteraz nedostal žiadnu odpoveď, ani žiadne rozhodnutie. V novom rozhodnutí sa krajský súd stotožnil s postupom odporkyne a nevzal do úvahy právny názor vyslovený v predchádzajúcom zrušujúcom rozsudku. Uviedol tiež, že jeho zamestnávateľ odvádzal všetko poistenie do všeobecného penzijného systému, teda odporkyni, keďže k zriadeniu osobitného účtu na ministerstve vnútra SR došlo až k 01.07.2002.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie odporkyne zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne. Pretože navrhovateľ získal najmenej 25 rokov zamestnania v služobnom pomere a vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií, vznikol mu nárok na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. od 1. septembra 1999, o ktorom podľa § 142 ods. 4 písm. b) tohto zákona odporkyňa nie je kompetentná rozhodnúť. Rovnaký právny názor je uvedený aj v rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 9So/103/2011 zo dňa 26. septembra 2012, ktorý sa týka skutkovo obdobného prípadu.

Odporkyňa preto trvá na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia a navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 13.04.2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto primárne, v medziach odvolania, preskúmal odvolací súd rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne.

V zmysle § 259 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2004, v konaniach o

nárokoch na dávky a výplatu dávok z dôchodkového zabezpečenia, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Podľa § 175 zákona č. 100/1988 Zb., nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie alebo služby I. a II. kategórie funkcií sa priznávajú do 31. decembra 2023.

V zmysle § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb., policajt má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií.

Podľa § 142 ods. 4 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb., o dávke dôchodkového zabezpečenia príslušníka Policajného zboru rozhoduje odbor sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Ako vyplýva z obsahu spisu, navrhovateľ, narodený X. R. XXXX, splnil všetky podmienky nároku na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. dňom X. R. XXXX, ktorým dovŕšil vek 55 rokov, lebo k tomuto dňu získal viac ako 25 rokov zamestnania a vykonával viac ako 20 službu zaradenú do I. kategórie funkcií. Tento nárok mu zostal zachovaný, aj keď požiadal o priznanie starobného dôchodku žiadosťou z 22.01.2011. Navrhovateľ po vzniku nároku na starobný dôchodok nebol naďalej nepretržite zamestnaný, preto sa na neho nemôže vzťahovať ustanovenie § 261 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a nie je dotknutá ani kompetencia príslušných orgánov Ministerstva vnútra SR rozhodnúť o sociálnom zabezpečení policajtov, teda aj o nároku na starobný dôchodok ustanovením § 143a bodu 1 zákona č. 328/2002 Z. z.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a ustanovenia právnych predpisov odporkyňa nie je oprávnená (a ani nemala) v danom prípade o žiadosti o starobný dôchodok rozhodnúť. Táto kompetencia patrí príslušnému orgánu Ministerstva vnútra SR. Keďže zákon č. 461/2003 Z. z. neupravuje postup odporkyne v prípade, ak nie je kompetentná na rozhodnutie, musí odporkyňa postupovať podľa všeobecného predpisu o správnom konaní (§ 20 zákona č. 71/1967 Zb. Správny poriadok). Tento právny názor vychádza z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 9So/141/2014 z 27.01.2016, ktoré bolo medzitým prijaté ako judikát na zasadnutí správneho kolégia dňa 26.04.2016, čím sa stalo záväzným pre rozhodovanie najvyššieho súdu v obdobných veciach (a bolo známe už v čase rozhodovania odvolacieho súdu v tejto veci).

Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za nesúladne so zákonom a preto § 250ja ods. 3 veta prvá v spojení s § 250i ods. 2 a § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 250k, § 224 ods. 1 a 2 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože úspešnému navrhovateľovi trovy konania nevznikli, resp. zo spisu žiadne nevyplyvajú a odporkyňa nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.